

PROIECT DE LEGE

privind

măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate abuziv în perioada regimului comunist în România

Parlamentul României adoptă prezenta lege

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1 – (1) Imobilele preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist se restituie în natură.

(2) În situația în care restituirea în natură a imobilelor preluate abuziv în perioada regimului comunist nu mai este posibilă, compensarea prin puncte este singura măsură reparatorie în echivalent care se acordă.

(3) În situația în care titularul a înstrăinat drepturile care i se cuvin potrivit legilor de restituire a proprietății, singura măsură reparatorie care se acordă este compensarea prin puncte potrivit art. 39-42.

(4) Punctele prevăzute la alin. (2) și (3) se valorifică potrivit prezentei legi.

Art. 2 – Principiile care stau la baza acordării măsurilor prevăzute de prezenta lege sunt:

- a) principiul prevalenței restituirii în natură;
- b) principiul echității;
- c) principiul transparenței procesului de stabilire a măsurilor reparatorii;
- d) principiul menținerii justului echilibru între interesul particular al foștilor proprietari și interesul general al societății.

Art. 3 – În înțelesul prezentei legi, expresiile și termenii de mai jos au următoarele semnificații:

1. **cereri** – *notificările* formulate în temeiul Legii nr.10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22

decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *cererile* formulate în temeiul prevederilor Legii fondului funciar nr.18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii nr.1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr.18/1991 și ale Legii nr.169/1997, cu modificările și completările ulterioare, *cererile de retrocedare* formulate potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, cu modificările și completările ulterioare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 501/2002, a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.83/1999 privind restituirea unor bunuri imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România, aprobată cu modificări prin Legea nr. 66/2004, aflate în curs de soluționare la entitățile investite de lege sau, după caz, la Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor;

2. **persoana care se consideră îndreptățită** – persoana care a formulat și depus, în termen legal, la entitățile investite de lege, cereri din categoria celor prevăzute la pct. 1, care nu au fost soluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi;
3. **persoana îndreptățită** – persoana căreia i-a fost recunoscut dreptul la restituire în natură sau, după caz, la măsuri reparatorii;
4. **entitatea investită de lege** – următoarele structuri cu atribuții în procesul de restituire a imobilelor preluate abuziv și de stabilire a măsurilor reparatorii:
 - a) unitatea deținătoare, în înțelesul Hotărârii Guvernului nr.250/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare unitară a Legii nr.10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și al Ordonanței de urgență a Guvernului nr.83/1999, republicată;
 - b) entitatea investită cu soluționarea notificării, în înțelesul Hotărârii Guvernului nr.250/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de

- aplicare unitară a Legii nr.10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989;
- c) comisia locală de fond funciar, comisiile comunale, orășenești și municipale, constituite în temeiul Legii fondului funciar nr.18/1991;
 - d) comisia județeană pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor, constituită în temeiul Legii fondului funciar nr.18/1991, cu modificările și completările ulterioare, respectiv Comisia municipiului București pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor, constituită în temeiul Legii fondului funciar nr.18/1991, cu modificările și completările ulterioare;
 - e) Comisia specială de retrocedare a unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase și comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România;
 - f) Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică;
 - g) Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor, înființată potrivit prezentei legi;
- 5. decizia entității investită de lege** – decizia/dispoziția/ordinul/hotărârea emisă de către entitatea investită de lege, prevăzută la pct. 4;
- 6. restituirea în natură** – restituirea imobilului preluat în mod abuziv; în ceea ce privește terenurile, reconstituirea dreptului de proprietate pe vechiul amplasament sau pe un alt amplasament.

Art. 4 – (1) Dispozițiile prezentei legi se aplică cererilor formulate și depuse, în termen legal, la entitățile investite de lege, nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, precum și cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) De prevederile prezentei legi pot beneficia și persoanele care au pe rolul Curții Europene a Drepturilor Omului cereri a căror analiză a fost suspendată în temeiul hotărârii pilot pronunțată în cauza Maria Atanasiu și alții împotriva României.

CAPITOLUL II

Restituirea în natură a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist

Art. 5 – (1) În termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, la nivelul fiecărei unități administrativ - teritoriale se constituie, prin ordin al prefectului, Comisia locală pentru inventarierea terenurilor.

(2) Comisia se compune din următoarele persoane:

a) un reprezentant al Instituției prefectului, care are și calitatea de coordonator al Comisiei;

b) primarul unității administrativ-teritoriale;

c) secretarul unității administrativ-teritoriale;

d) un specialist cu măsurătorile topografice și identificarea tarlalelor și parcelelor din cadrul unității administrativ-teritoriale (specialist cadastru, inginer topograf, inginer agricol);

e) un reprezentant al oficiului teritorial de cadastru și publicitate imobiliară.

(3) În funcție de specificul localității, Comisia se completează cu următoarele persoane:

a) un reprezentant al Agenției Domeniului Statului;

b) un reprezentant al Academiei de Științe Agricole și Silvicultură "Gheorghe Ionescu – Șișești";

c) un reprezentant al Regiei Naționale a Pădurilor – ROMSILVA.

(4) Procedura de constituire, modul de funcționare, atribuțiile comisiei, indemnizația de care beneficiază membrii comisiei, precum și normele privind întocmirea situației prevăzute la art. 6 se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, în termen de 15 zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României.

Art. 6 – (1) În termen de 180 de zile de la data constituirii, comisia prevăzută la art. 5 întocmește situația terenurilor agricole și forestiere, aflate în domeniul public sau privat al statului sau, după caz, al unității administrativ-teritoriale, care pot face obiectul reconstituirii dreptului de proprietate pe fiecare unitate administrativ-teritorială.

(2) Situația prevăzută la alin. (1) va indica, prin determinare grafică pe ortofotoplan:

- terenurile ce constituie rezerva comisiei locale de fond funciar;
- terenurile aflate în proprietatea publică și privată a statului, aflate în administrarea unor autorități și instituții publice;
- terenurile administrate de institute și stațiuni de cercetare;
- suprafețele ocupate de islazuri;
- alte terenuri identificate ca disponibile în vederea restituirii.

(3) Situația prevăzută la alin. (1) se vizează de Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară și se transmite comisiei județene de fond funciar.

(4) Comisia județeană de fond funciar centralizează situațiile întocmite la nivelul unităților administrativ-teritoriale în termen de 30 de zile de la primirea acestora. Rezultatul centralizării se transmite Agenției Domeniilor Statului și Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.

(5) În termen de 60 de zile de la data primirii situațiilor centralizate pe fiecare județ, Agenția Domeniilor Statului și Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților inițiază măsurile legislative necesare în vederea schimbării regimului juridic al terenurilor ce fac obiectul situației centralizatoare, aflate în proprietatea publică a statului, și trecerii acestora, în condițiile legii, în proprietatea privată a statului pentru a fi afectate restituirii în natură sau, după caz, valorificării punctelor acordate potrivit prezentei legi.

Art. 7 – Până la întocmirea situației centralizatoare se suspendă emiterea hotărârilor de validare/invalidare de către comisiile județene de fond funciar, eliberarea titlurilor de proprietate, punerea în posesie de către comisiile locale de fond funciar, precum și orice alte proceduri administrative în domeniul restituirii bunurilor.

Art. 8 – (1) În termen de 120 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, comisiile locale de fond funciar au obligația de a centraliza toate cererile de restituire nesoluționate, în vederea stabilirii suprafeței de teren necesară în vederea finalizării procesului de restituire.

(2) Pentru realizarea situației prevăzute la alin. (1), se au în vedere:

- cererile din dosarele nesoluționate la nivelul comisiei locale;

- cererile din dosarele transmise comisiei județene cu propuneri de despăgubiri;
- cererile din dosarele înregistrate la Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, în cazul în care persoanele îndreptățite optează, în condițiile art. 49, pentru retransmiterea dosarului la comisia locală, în vederea atribuirii de teren;
- hotărârile definitive și irevocabile pronunțate de instanțele judecătorești, având ca obiect restituirea unor suprafețe de teren;
- cererile care au stat la baza dosarelor validate de comisiile județene și aflate la comisiile locale în vederea constituirii dosarelor de despăgubire.

(3) Situația suprafețelor de teren necesare în vederea finalizării procesului de restituire se transmite comisiei județene de fond funciar în termenul prevăzut la alin. (1).

Art. 9 – (1) Institutele, stațiunile de cercetare și instituțiile publice sunt obligate să predea Agenției Domeniilor Statului, în termen de 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României a hotărârii de Guvern inițiate conform art. 6 alin. (5), terenurile care fac obiectul acesteia. Procesele verbale de predare primire se comunică și Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.

(2) În termen de 30 zile de la preluarea terenurilor prevăzute la alin. (1), Agenția Domeniilor Statului aduce la cunoștința comisiei județene de fond funciar și comisiei municipiului București disponibilul de teren pe fiecare unitate administrativ-teritorială.

(3) Predarea terenurilor disponibile către comisia locală de fond funciar se face numai după validarea de către comisia județeană de fond funciar și comisia municipiului București a propunerilor de punere în posesie pe aceste terenuri, dar nu mai târziu de 1 ianuarie 2015.

Art. 10 – (1) Până la data de 1 martie 2014, Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară va realiza, pentru fiecare județ și la nivel național, situația comparativă a cererilor și disponibilului de teren, în condițiile arătate la art. 6 alin. (2).

(2) După finalizare, situația se comunică Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților și Agenției Domeniilor Statului.

Art. 11 – (1) Comisiile locale și județene de fond funciar au obligația de a soluționa toate cererile de restituire, de a efectua punerile în posesie și a elibera titlurile de proprietate până la data de 01 ianuarie 2016.

(2) În termen de 30 de zile de la încheierea termenului de la alin. (1), comisiile locale de fond funciar sunt obligate să predea Agenției Domeniilor Statului suprafețele preluate și neutilizate în cadrul procesului de restituire.

Art. 12 – (1) În situația în care restituirea terenurilor agricole pe vechile amplasamente nu este posibilă, după validarea întinderii dreptului lor de proprietate de către comisiile județene de fond funciar, fostului proprietar sau moștenitorilor acestuia li se va atribui alt amplasament, în următoarea ordine:

- a) pe terenurile din rezerva comisiei locale de fond funciar;
- b) pe islazul comunal, după schimbarea categoriei de folosință a acestuia potrivit nevoilor autorității publice locale;
- c) pe terenul proprietate publică sau privată a statului, administrat pe raza unității administrativ-teritoriale de institute, stațiuni de cercetare și alte instituții publice;
- d) pe terenul proprietate publică sau privată a statului, administrat de institute, stațiuni de cercetare și instituții publice pe raza localităților învecinate, aflate în același județ.

(2) Pentru terenul prevăzut la alin. (1), litera b), categoria de folosință și regimul juridic se pot schimba numai cu acordul populației cu drept de vot din unitatea administrativ-teritorială, acord exprimat în urma organizării unui referendum, în termenul prevăzut la art. 6 alin. (1).

(3) Atribuirea terenurilor de către comisia locală se face în ordinea de înregistrare a cererilor inițiale de restituire, cu respectarea strictă a ordinii categoriilor de teren de la alin. (1).

Art. 13 – (1) În situația în care restituirea terenurilor forestiere pe vechile amplasamente nu este posibilă, reconstituirea dreptului de proprietate se face pe alte amplasamente de pe raza unității administrativ-teritoriale, chiar dacă acestea s-au aflat în proprietatea statului român înainte de anul 1948, au intrat ulterior în proprietatea statului sau au fost incluse în amenajamente silvice după această dată.

(2) În situația în care pe raza unității administrativ-teritoriale nu există teren forestier disponibil, reconstituirea dreptului de proprietate se face pe terenuri forestiere situate pe raza altor unități administrativ-teritoriale din județ, cu aprobarea comisiei județene pentru aplicarea legilor fondului funciar.

Art. 14 – În situația în care terenul destinat restituirii este pus la dispoziție pe raza unei alte unități administrativ-teritoriale decât cea notificată, punerea în posesie se face de către comisia locală la care proprietarul sau moștenitorii acestuia au depus cererea de reconstituire a dreptului de proprietate potrivit art. 9 alin. (3) din Legea nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 15 – Cererile vizând restituirea terenurilor intravilane, agricole la data preluării abuzive, formulate potrivit Legii nr. 10/2001, se soluționează cu respectarea limitei de 50 ha de proprietar deposedat, cu condiția ca această suprafață să nu fi fost restituită prin aplicarea legilor fondului funciar.

Art. 16 – (1) În cazul restituirii în natură a imobilelor, noul proprietar este ținut să ramburseze valoarea îmbunătățirilor necesare și utile aduse acestora.

(2) Până la rambursarea valorii îmbunătățirilor necesare și utile aduse imobilelor care se restituie, deținătorii acestora exercită dreptul de retenție cu privire la imobile.

CAPITOLUL III

Acordarea de măsuri compensatorii

Art. 17 – Cererile de restituire care nu pot fi soluționate prin restituire în natură la nivelul entităților investite de lege se soluționează prin acordare de măsuri compensatorii sub formă de puncte, a căror valorificare se realizează în condițiile prezentei legi.

Art. 18 – (1) În vederea finalizării procesului de restituire în natură sau, după caz, în echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului

comunist, se constituie Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor, denumită în continuare Comisia Națională, care funcționează în subordinea Cancelariei Primului Ministru și are, în principal, următoarele atribuții:

- a. validează/invalidază deciziile entităților învestite de lege;
- b. dispune emiterea deciziilor de compensare a imobilelor;
- c. asigură coordonarea procesului de licitare/atribuire a imobilelor din Fondul național al terenurilor agricole și al altor imobile;
- d. analizează lunar evoluția cauzelor în justiție în care Comisia Națională este parte și decide asupra măsurilor necesare a fi luate;
- e. ia alte măsuri legale necesare aplicării prezentei legi.

(2) Comisia Națională este formată din 9 membri și are următoarea componență:

- a) președintele Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților;
- b) vicepreședintele Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților care coordonează aplicarea Legii nr. 10/2001;
- c) vicepreședintele Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților care coordonează aplicarea legilor fondului funciar;
- d) președintele Agenției Domeniilor Statului;
- e) un reprezentant al Cancelariei Primului Ministru;
- f) un reprezentant al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale;
- g) doi reprezentanți ai Ministerului Justiției;
- h) un reprezentant al Ministerului Afacerilor Interne.

(3) Componența nominală a Comisiei Naționale se stabilește prin decizie a primului-ministru, în termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(4) Lucrările Comisiei Naționale sunt conduse de președintele Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.

(5) Secretariatul Comisiei Naționale se asigură de către Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților.

Art. 19 – (1) Comisia Națională funcționează pe baza prevederilor prezentei legi și a regulamentului propriu de organizare și funcționare. Regulamentul Comisiei Naționale se aprobă prin decizie a primului-ministru, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) În îndeplinirea atribuțiilor sale, Comisia Națională emite decizii sub semnătura președintelui acesteia. Comisia Națională lucrează în ședință în prezența a minim 7 membri și decide cu majoritatea de voturi a membrilor prezenți.

(3) Comisia Națională preia atribuțiile Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor și funcționează până la finalizarea procesului de retrocedare.

Art. 20 - În scopul evitării unor posibile fraude sau tentative de corupere a membrilor și secretariatului Comisiei Naționale în aplicarea prezentei legi se stabilesc următoarele măsuri:

a) înlocuirea membrilor Comisiei Naționale și, după caz, a președintelui acesteia se face prin decizie a primului-ministru;

b) membrii Comisiei Naționale beneficiază de indemnizație lunară reprezentând 50% din indemnizația lunară a președintelui Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților. Indemnizația se acordă în lunile în care Comisia Națională desfășoară cel puțin o ședință;

c) salariații care desfășoară lucrări de secretariat beneficiază pe perioada funcționării Comisiei Naționale de o majorare de până la 20 clase de salarizare succesive suplimentare aplicată la salariul de bază. Componenta secretariatului Comisiei Naționale se desemnează prin ordin al președintelui Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților. Stabilirea cuantumului majorării se face individual de către președintele Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.

Art. 21 – (1) În vederea valorificării punctelor acordate potrivit art. 17 se constituie Fondul național al terenurilor agricole și al altor imobile, administrat de Agenția Domeniilor Statului, denumit în continuare Fondul național.

(2) Fondul național se constituie inițial din terenuri agricole care nu fac obiectul restituirii în natură, aflate în proprietatea privată a statului și în administrarea Agenției Domeniilor Statului, afectate acordării de măsuri compensatorii potrivit prezentei legi.

(3) Fondul național se poate completa cu alte imobile proprietate a statului la propunerea instituțiilor publice deținătoare.

(4) Până la data de 1 iulie 2014, Agenția Domeniilor Statului publică pe pagina de internet și transmite Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților lista imobilelor din Fondul național. Lista se completează cu imobilele care se transmit în

proprietatea privată a statului și în administrarea Agenției Domeniilor Statului, în condițiile prezentei legi.

(5) Terenurile puse la dispoziția comisiilor locale în vederea finalizării procesului de restituire, dar nerestituite foștilor proprietari până la data de 1 ianuarie 2016 intră, de drept, în Fondul național și sunt afectate valorificării punctelor acordate potrivit prezentei legi.

(6) La solicitarea Agenției Domeniilor Statului, Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților verifică modul în care comisiile locale și județene au dispus de terenul preluat de la Agenția Domeniilor Statului prin protocoale de predare-primire și ia măsuri pentru trecerea suprafețelor nerestituite la Fondul național.

(7) Până la data de 1 ianuarie 2015, Comisia Națională va face publică valoarea fiecărui imobil din Fondul național, așa cum rezultă ea prin aplicarea grilei notariale valabile la data intrării în vigoare a prezentei legi. Pentru imobilele trecute în Fondul național ulterior, valoarea se publică în termen de 30 de zile.

Art. 22 – (1) În vederea acordării de măsuri compensatorii pentru imobilele care nu pot fi restituite în natură, entitățile investite de lege transmit Secretariatului Comisiei Naționale deciziile, întreaga documentație care a stat la baza emiterii acestora și documentele care atestă situația juridică a imobilului obiect al restituirii la momentul emiterii deciziei, inclusiv orice înscrisuri cu privire la construcții demolate.

(2) Deciziile entităților investite de lege vor fi însoțite de înscrisuri care atestă imposibilitatea atribuirii în compensare totală sau parțială a unor alte imobile/bunuri/servicii disponibile deținute de entitatea investită de lege.

(3) Dispozițiile autorităților administrației publice locale emise potrivit Legii nr. 10/2001 se transmit Secretariatului Comisiei Naționale după exercitarea controlului de legalitate de către instituțiile prefectului.

(4) Comisiile județene de fond funciar și Comisia municipiului București pot propune Comisiei Naționale soluționarea cererilor de retrocedare prin acordare de măsuri compensatorii potrivit prezentei legi numai după epuizarea rezervei de teren agricol identificată la nivel local.

(5) Secretariatul Comisiei Naționale, în baza documentelor transmise, procedează la verificarea dosarelor din punct de vedere al existenței dreptului persoanei care se consideră îndreptățită la măsuri reparatorii. Pentru clarificarea

aspectelor din dosar, Secretariatul Comisiei Naționale poate solicita documente în completare entităților investite de lege, titularilor dosarelor și oricăror altor instituții care ar putea deține documente relevante.

(6) Evaluarea imobilului obiect al deciziei se face prin aplicarea grilei notariale valabile la data intrării în vigoare a prezentei legi de către secretariatul Comisiei Naționale și se exprimă în puncte. Un punct are valoarea de un leu.

(7) Numărul de puncte se stabilește după scăderea valorii actualizate a despăgubirilor încasate pentru imobilul evaluat conform alin. (6).

(8) Ulterior verificării și evaluării, la propunerea Secretariatului Comisiei Naționale, Comisia Națională validează sau invalidează decizia entității investite de lege și, după caz, aprobă punctajul stabilit potrivit alin. (7).

(9) În cazul validării deciziei entității investite de lege, Comisia Națională emite decizia de compensare prin puncte a imobilului preluat în mod abuziv.

Art. 23 – Prin excepție de la procedura de evaluare prevăzută de art. 22 alin. (6) și (7), Secretariatul Comisiei Naționale analizează dosarele care conțin decizii emise în temeiul art. 6 alin.(4) și art. 31 din Legea nr. 10/2001 și propune Comisiei Naționale validarea sau invalidarea măsurilor reparatorii la nivelul stabilit prin decizia entității investită de lege, care se actualizează cu indicele de inflație.

Art. 24 – (1) Titlurile de valoare nominală emise de Ministerul Finanțelor Publice în temeiul art. 30 din Legea nr. 10/2001, republicată, până la data intrării în vigoare a prezentei legi și nevalorificate în cadrul unei oferte de capital disponibil emisă în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 498/2003, cu modificările și completările ulterioare, se convertesc prin decizia de compensare a Comisiei Naționale, după parcurgerea procedurii prevăzută de art. 22 alin. (5).

(2) Comisia Națională ia în discuție dosarul transmis de entitatea investită de lege numai după depunerea cererii de convertire și a titlurilor de valoare nominală în original de către persoana îndreptățită.

(3) În situația în care Comisia Națională dispune invalidarea deciziei entității investite de lege în baza căreia s-au emis titluri de valoare nominală, acestea se indisponibilizează la Secretariatul Comisiei Naționale.

Art. 25 – (1) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, persoanele care încheie tranzacții privind drepturi asupra imobilelor ce fac obiectul legilor de restituire au obligația să comunice Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților, în termen de 5 zile, un exemplar al actului prin care s-a încheiat tranzacția.

(2) Documentele transmise după împlinirea termenului prevăzut la alin. (1) nu se iau în considerare de către Comisia Națională la emiterea deciziei.

(3) Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților transmite Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, în termen de 5 zile de la primire, o copie a documentelor prevăzute la alin. (1).

Art. 26 – (1) Decizia de compensare emisă de Comisia Națională se comunică persoanelor îndreptățite, în termen de 45 de zile de la data emiterii.

(2) Decizia de invalidare emisă de Comisia Națională se motivează și se comunică atât titularilor, cât și entităților investite de lege, în termen de 60 de zile de la data emiterii.

Art. 27 – (1) În cazul în care statul și persoanele îndreptățite au obligații reciproce de plată și, respectiv, restituire, a unor despăgubiri rezultate din aplicarea Legii nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului, cu modificările ulterioare, ori a altor acte normative anterioare prin care s-au acordat despăgubiri și, respectiv, a Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, republicată, la cererea persoanei îndreptățite, Comisia Națională dispune, prin decizie, compensarea acestora.

(2) În cazul prevăzut la alin. (1), cele două obligații reciproce de plată se vor compensa până la concurența celei mai mici dintre ele, în condițiile stabilite prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi.

(3) Comisia Națională va decide asupra măsurii compensării numai după parcurgerea procedurii prevăzute la art. 22. Suma reprezentând despăgubirea încasată se actualizează cu coeficientul de actualizare stabilit conform legislației în vigoare, sau după caz, prin aplicarea indicelui de inflație, pentru situațiile generate de aplicarea Legii nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului, cu modificările ulterioare.

(4) În situația prevăzută la alin. (3), Comisia Națională emite o decizie până la concurența sumei reprezentând valoarea imobilului stabilită potrivit grilei notarilor, după deducerea sumei reprezentând despăgubirea încasată, actualizată, stabilită potrivit alin. (3).

(5) În situația în care suma reprezentând despăgubirea încasată, actualizată, este mai mare decât valoarea imobilului stabilită potrivit grilei notarilor, după dispunerea compensării, se înștiințează entitatea investită de lege cu restituirea în natură a imobilului cu privire la suma rămasă de restituit de către persoana îndreptățită.

Art. 28 – Actele care au stat la baza deciziilor Comisiei Naționale au regim de arhivare de 50 de ani și se depun, la încetarea activității Comisiei Naționale, la Cancelaria Primului-Ministru.

Art. 29 – (1) Punctele acordate prin decizia de compensare pot fi valorificate prin achiziționarea la licitația publică națională de imobile din Fondul național, începând cu data de 1 ianuarie 2016.

(2) Licitațiile de imobile se organizează săptămânal la sediul central al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară și se desfășoară în regim de videoconferință.

(3) Participarea la licitație a deținătorilor de decizii este gratuită, cu condiția înscrierii prealabile, la sediile teritoriale ale Autorității Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară.

(4) Regulamentul de organizare a licitației se aprobă de către Comisia Națională până la data de 1 iulie 2015 și se publică pe pagina de internet a Agenției Domeniilor Statului, Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară și Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.

(5) Comisia de licitație va fi compusă din 7 membri, astfel:

- doi reprezentanți ai Agenției Domeniilor Statului;
- doi reprezentanți ai Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară;
- trei reprezentanți ai Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților;

(6) În vederea evitării unor posibile fraude sau tentative de corupere, membrii comisiei de licitație beneficiază de o indemnizație lunară reprezentând 50% din

indemnizația lunară a președintelui Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.

Art. 30 – Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, prin unitățile teritoriale, are obligația întocmirii situației cadastrale a imobilelor din Fondul național.

Art. 31– Persoanelor adjudecate de imobile în cadrul licitațiilor li se eliberează, în termen de 10 zile, un proces verbal de adjudecare, care se transmite Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară în vederea înscrierii în Cartea Funciară.

Art. 32 – Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară finalizează înscrierea în cartea funciară în termen de 60 zile de la primirea proceselor verbale de adjudecare.

Art. 33 – (1) În termen de 3 ani de la primirea deciziei de compensare prin puncte, dar nu mai devreme de 1 ianuarie 2017, deținătorul care face dovada că a participat la cel puțin două licitații naționale de imobile poate opta pentru valorificarea punctelor și în numerar.

(2) În aplicarea alin. (1), deținătorul poate solicita, anual, Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților emiterea unui titlu de plată pentru cel mult 14 la sută din numărul punctelor acordate prin decizia de compensare și nevalorificate în cadrul licitațiilor naționale de imobile, ultima tranșă va reprezenta 16 la sută din numărul punctelor acordate.

(3) Sumele cuprinse în titlurile menționate la alin. (2) se plătesc de către Ministerul Finanțelor Publice în cel mult 180 de zile de la emitere.

(4) Punctele netransformate în numerar se pot valorifica în continuare în cadrul licitațiilor naționale de imobile.

(5) Modalitatea de valorificare în numerar va fi reglementată prin normele de aplicare a prezentei legi.

Capitolul IV

Măsuri privind urgentarea soluționării cererilor de retrocedare

Art. 34 – (1) Se instituie un termen de decădere de 90 de zile în care persoanele care se consideră îndreptățite pot completa cu înscrisuri dosarele depuse la entitățile investite de lege. Termenul curge de la data la care persoanei i se comunică în scris documentele necesare soluționării cererii sale.

(2) Termenul prevăzut la alin. (1) poate fi prelungit la cererea scrisă a persoanei care se consideră îndreptățită sau a reprezentantului legal, prin decizia conducătorului entității investite de lege sau a persoanei împuternicite de către acesta, o singură dată, pentru o perioadă de 60 zile, în situația în care persoana care se consideră îndreptățită face dovada efectuării unor demersuri privind completarea dosarului în raport cu alte instituții.

(3) Cererea de prelungire a termenului se va formula în interiorul termenului prevăzut la alin. (1) și va fi însoțită de dovada demersurilor întreprinse.

(4) Instituțiile deținătoare au obligația de a elibera, în termen de 30 de zile de la data înregistrării cererii, actele doveditoare solicitate.

Art. 35 – (1) Entitățile investite de lege au obligația de a soluționa cererile formulate potrivit Legii nr. 10/2001 înregistrate și nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi și de a emite decizie de admitere sau de respingere a acestora, după cum urmează:

- a) în termen de 12 luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr de până la 2500 de cereri;
- b) în termen de 24 luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr cuprins între 2500 și 5000 de cereri;
- c) în termen de 36 luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr de peste 5000 de cereri.

(2) Termenele prevăzute la alin. (1) curg de la data de 1 ianuarie 2014.

(3) Entitățile investite de lege au obligația de a stabili numărul cererilor înregistrate și nesoluționate, de a afișa aceste date la sediul lor și de a le comunica Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților. Datele transmise de entitățile

investite de lege vor fi centralizate și publicate pe pagina de internet a Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.

(4) Cererile se analizează în ordinea înregistrării lor la entitățile prevăzute la alin. (1).

Art. 36 – (1) Dosarele înregistrate la Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor vor fi soluționate în termen de 60 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) Dosarele care vor fi transmise Secretariatului Comisiei Naționale ulterior datei intrării în vigoare a prezentei legi vor fi soluționate în termen de 60 luni de la data înregistrării lor.

(3) Numărul dosarelor prevăzute la alin. (1) și data înregistrării dosarelor prevăzute la alin. (2) se publică pe pagina de internet a Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților și se comunică, la cerere, persoanelor îndreptățite.

Art. 37 – (1) Decizia emisă de entitatea investită de lege poate fi atacată de persoana care se consideră îndreptățită la secția civilă a tribunalului în a cărui circumscripție se află sediul entității, în termen de 30 de zile de la data comunicării.

(2) În cazul în care entitatea investită de lege nu emite decizia în termenul prevăzut la art. 35 și art. 36, persoana care se consideră îndreptățită se poate adresa instanței prevăzute la alin. (1) în termen de 6 luni de la expirarea termenelor prevăzute de lege pentru soluționarea cererilor.

(3) În cazurile prevăzute la alin.(1) și (2), instanța judecătorească se pronunță asupra existenței și întinderii dreptului de proprietate și dispune restituirea în natură sau după caz acordarea de măsurii reparatorii în condițiile prezentei legi.

(4) Hotărârile judecătorești pronunțate potrivit alin. (3) sunt supuse numai apelului.

(5) Cererile sau acțiunile în justiție formulate în temeiul alin. (1) și (2) sunt scutite de taxa judiciară de timbru.

Capitolul V

Reguli de impozitare

Art. 38 – Acordarea punctelor stabilite prin decizia de compensare emisă pe numele titularului dreptului de proprietate, fostul proprietar sau moștenitorii legali sau testamentari ai acestuia, precum și realizarea creanțelor asupra statului român de către persoanele fizice respective prin valorificarea punctelor sub forma achiziționării de imobile la licitația publică sau valorificarea punctelor în numerar, în condițiile prezentei legi, nu generează venituri impozabile.

Art. 39 – Prin derogare de la prevederile Codului fiscal, veniturile obținute de contribuabilii persoane fizice, persoane juridice și orice alte entități, altele decât foști proprietari, moștenitori legali sau testamentari ai acestora, din realizarea creanțelor asupra statului român prin valorificarea punctelor sub forma achiziționării de imobile la licitația publică sau valorificarea punctelor în numerar, sunt venituri impozabile în condițiile prezentei legi.

Art. 40 – (1) În cazul în care sunt realizate creanțe asupra statului român prin valorificarea punctelor sub forma achiziționării de imobile la licitația publică, în condițiile prezentei legi, impozitul datorat se calculează prin aplicarea unei cote de 85% asupra bazei impozabile.

(2) Baza impozabilă reprezintă diferența dintre valoarea punctelor acordate și prețul plătit foștilor proprietari sau moștenitorilor legali sau testamentari ai acestora pentru achiziționarea creanței. În cazul în care din documente nu rezultă prețul plătit foștilor proprietari sau moștenitorilor legali sau testamentari ai acestora pentru achiziționarea creanței, baza impozabilă este valoarea punctelor acordate.

(3) Contribuabilii au obligația de a depune declarația de impunere pentru venitul realizat la organul fiscal competent și de a achita impozitul în termen de 15 zile de la data eliberării procesului verbal de adjudecare.

(4) Prin excepție de la prevederile art. 31, înscrierea în Cartea funciară se face pe baza depunerii dovezii privind plata impozitului.

Art. 41 – (1) În cazul în care sunt realizate creanțe asupra statului român prin valorificarea punctelor în numerar, în condițiile prezentei legi, impozitul datorat se calculează, prin aplicarea unei cote de 85% asupra bazei impozabile.

(2) Baza impozabilă reprezintă diferența dintre suma încasată și prețul plătit foștilor proprietari sau moștenitorilor legali sau testamentari ai acestora pentru achiziționarea creanței. În cazul în care din documente nu rezultă prețul plătit foștilor proprietari sau moștenitorilor legali sau testamentari ai acestora pentru achiziționarea creanței, baza impozabilă reprezintă suma încasată.

(3) Impozitul se calculează prin reținere la sursă, la momentul plății veniturilor de către plătitorii de venituri și reprezintă impozit final. Impozitul astfel reținut se virează la bugetul de stat în termen de 3 zile lucrătoare de la data reținerii.

(4) Plătitorii de venituri, cu regim de reținere la sursă a impozitelor, au obligația să depună o declarație privind calcularea și reținerea impozitului pentru fiecare beneficiar de venit la organul fiscal competent, până în ultima zi a lunii februarie inclusiv a anului curent pentru anul expirat.

Art. 42 – Procedura privind declararea și plata impozitului se stabilește prin ordin al ministrului finanțelor publice.

CAPITOLUL VI

Sanțiuni

Art. 43 – Constituie contravenție săvârșirea oricăreia dintre următoarele fapte, dacă nu sunt comise în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerate infracțiuni:

- a) neîndeplinirea de către membrii comisiei locale a obligației prevăzute la art. 6 alin. (1);
- b) necomunicarea situației centralizatoare de către președintele comisiei prevăzute la art. 5, în condițiile art. 6 alin. (5);
- c) fapta persoanei care împiedică în orice mod întocmirea situației prevăzute la art. 6;
- d) refuzul de a preda suprafețele de teren rămase la dispoziția comisiilor locale și județene Agenției Domeniilor Statului;

- e) refuzul institutelor, stațiunilor de cercetare și instituțiilor publice de a preda Agenției Domeniilor Statului imobile solicitate în termenul prevăzut de art. 9 alin. (3);
- f) nerespectarea ordinii de atribuire prevăzută de art.12;
- g) fapta persoanei care refuză să pună la dispoziția comisiei locale de fond funciar suprafețele forestiere necesare finalizării procesului de restituire;
- h) nerespectarea termenelor prevăzute de prezenta lege.

Art. 44 – Contravențiile prevăzute la art. 43 se sancționează cu amendă de la 10.000 lei la 100.000 lei.

Art. 45 – În cazul în care, în urma aplicării contravențiilor prevăzute de legislația fondului funciar și de prezenta lege, președintele comisiei locale continuă să tergiverseze finalizarea procedurii de validare, punere în posesie și emitere a titlului de proprietate, prefectul sau Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților poate dispune revocarea acestuia din funcția de președinte al comisiei locale și numirea unei alte persoane, dintre conducătorii serviciilor deconcentrate de la nivel județean și salariații Autorității.

Art. 46 – (1) Constatarea contravențiilor de la art. 43 și aplicarea sancțiunilor prevăzute la art. 44 se fac de către împuterniciții Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților sau de către prefect sau împuterniciții acestuia.

(2) Sumele provenite din amenzile aplicate potrivit prezentei legi se fac venit la bugetul de stat.

Art. 47 – Dispozițiile art. 44 se completează cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Capitolul VII

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 48 – (1) Plata sumelor de bani reprezentând despăgubiri în dosarele aprobate de către Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi precum și a sumelor stabilite prin hotărâri judecătorești, rămase definitive și irevocabile la data intrării în vigoare a prezentei legi, se face în termen de 5 ani, în tranșe anuale egale, începând cu 01 ianuarie 2014.

(2) Cuantumul unei tranșe nu poate fi mai mic de 5000 de lei.

(3) Pentru îndeplinirea obligațiilor stabilite la alin. (1), Comisia Națională emite titluri de despăgubire, prin aplicarea procedurii specifice Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor.

(4) Titlul de plată se emite de către Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților în condițiile alin. (1) și (2) și se plătește de către Ministerul Finanțelor Publice în cel mult 180 de zile de la emitere.

Art. 49 – (1) Persoanele îndreptățite pot opta pentru returnarea dosarelor înregistrate la secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor către comisiile locale de fond funciar în vederea restituirii în natură a terenurilor, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a legii.

(2) În termenul prevăzut la alin. (1), pot opta pentru returnarea dosarelor la comisiile locale de fond funciar și persoanele care nu au valorificat titlurile de despăgubire emise de Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor.

(3) Dosarele înregistrate la secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor pentru care nu se exercită opțiunea de returnare către comisiile locale de fond funciar se transmit secretariatului Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor, în vederea soluționării potrivit prevederilor prezentei legi.

Art. 50 – Cererile depuse în temeiul art. 36 alin (5) din Legea nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 34 din Legea nr. 1/2000, care vizează teren cu categoria de curți-construcții, nesoluționate până la data intrării

în vigoare a prezentei legi, se transmit comisiilor constituite pe lângă autoritățile publice locale pentru aplicarea Legii nr. 10/2001 în vederea soluționării.

Art. 51 – La intrarea în vigoare a prezentei legi se abrogă art. 5 și art. 12 din Legea nr. 214/2011 pentru organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor.

Art. 52 – Începând cu 1 ianuarie 2016, Legea nr. 67/2010 pentru modificarea alin.3 al art.18 din Legea fondului funciar nr.18/1991, se abrogă.

Art. 53 – La data intrării în vigoare a prezentei legi, art. 38 alin. (1), din Legea nr. 10/2001 se modifică și va avea următorul conținut: "Nerespectarea obligațiilor prevăzute de prezenta lege atrage răspunderea contravențională a conducătorului autorității administrației publice locale sau centrale, a instituției sau după caz a societății regiei autonome ori a organizației cooperatiste căreia îi incumbă aceste obligații".

ART. 54 – (1) Imobilele prevăzute în anexa 2 lit. a), pct. 1, 2 și 4 la Legea nr.10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, la art. 1 alin. (10) din O.U.G. nr.94/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare și la art.1 alin. (5) din O.U.G. nr. 83/1999, republicată, se restituie foștilor proprietari sau, după caz, moștenitorilor acestora, cu condiția menținerii afectățiunii de interes public pentru o perioadă de 25 ani.

(2) Dispozițiile alin.(1) se aplică în mod corespunzător și imobilelor ocupate de instituții publice de cultură solicitate potrivit O.U.G. nr. 94/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare și potrivit O.U.G. nr. 83/1999, republicată.

(3) Dispozițiile referitoare la menținerea afectățiunii de interes public pentru o perioadă de 25 ani se aplică și terenurilor aferente imobilelor prevăzute la alin. (1) și alin. (2), necesare desfășurării în condiții optime a activităților de interes public.

(4) La propunerea motivată a deținătorilor actuali, Guvernul, prin hotărâre, stabilește imobilele prevăzute la alin. (1) și alin. (2) pentru care foștii proprietari sau, după caz, moștenitorii acestora, au obligația de a menține afectățiunea de interes public.

(5) În vederea inițierii hotărârii prevăzute la alin. (4), deținătorii actuali ai imobilelor comunică Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților, în termen

de 45 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, datele de identificare a imobilelor pentru care este necesară menținerea afectațiunii de interes public.

(6) În perioada prevăzută la alin. (1) și alin. (2), plata cheltuielilor de întreținere aferente imobilului respectiv revine deținătorilor actuali. Noul proprietar beneficiază de plata unei chirii lunare, în cuantumul stabilit prin hotărâre a Guvernului.

(7) În situația în care pentru activitățile de interes public nu este necesară întreaga suprafață a imobilului, aceasta poate fi restrânsă, chiria recalculându-se în mod corespunzător.

(8) În situația în care, în perioada prevăzută la alin. (1), imobilul nu mai este necesar activităților de interes public, obligația menținerii afectațiunii încetează de drept.

Art. 55 – La data intrării în vigoare a prezentei legi:

- sintagma „despăgubiri acordate în condițiile prevederilor speciale privind regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv”, cuprinsă în Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 279 din 4 aprilie 2005, cu modificările și completările ulterioare, se înlocuiește cu sintagma „măsurile compensatorii în condițiile legii privind unele măsuri pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv, în perioada regimului comunist în România”.

- orice dispoziție privitoare la evaluarea imobilelor potrivit standardelor internaționale de evaluare și la măsura reparatorie a compensării cu alte bunuri sau servicii oferite în echivalent, prevăzute în Legea nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se abrogă.

- articolele 13, 14, 14¹, 14², 15, 16, 17, 18, 18¹, 18², 18³, 18⁴, 18⁵, 18⁶, 18⁷, 18⁸, 18⁹ și 22 din Titlul VII „Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv” al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, cu modificările ulterioare, și orice dispoziție contrară prezentei legi se abrogă.